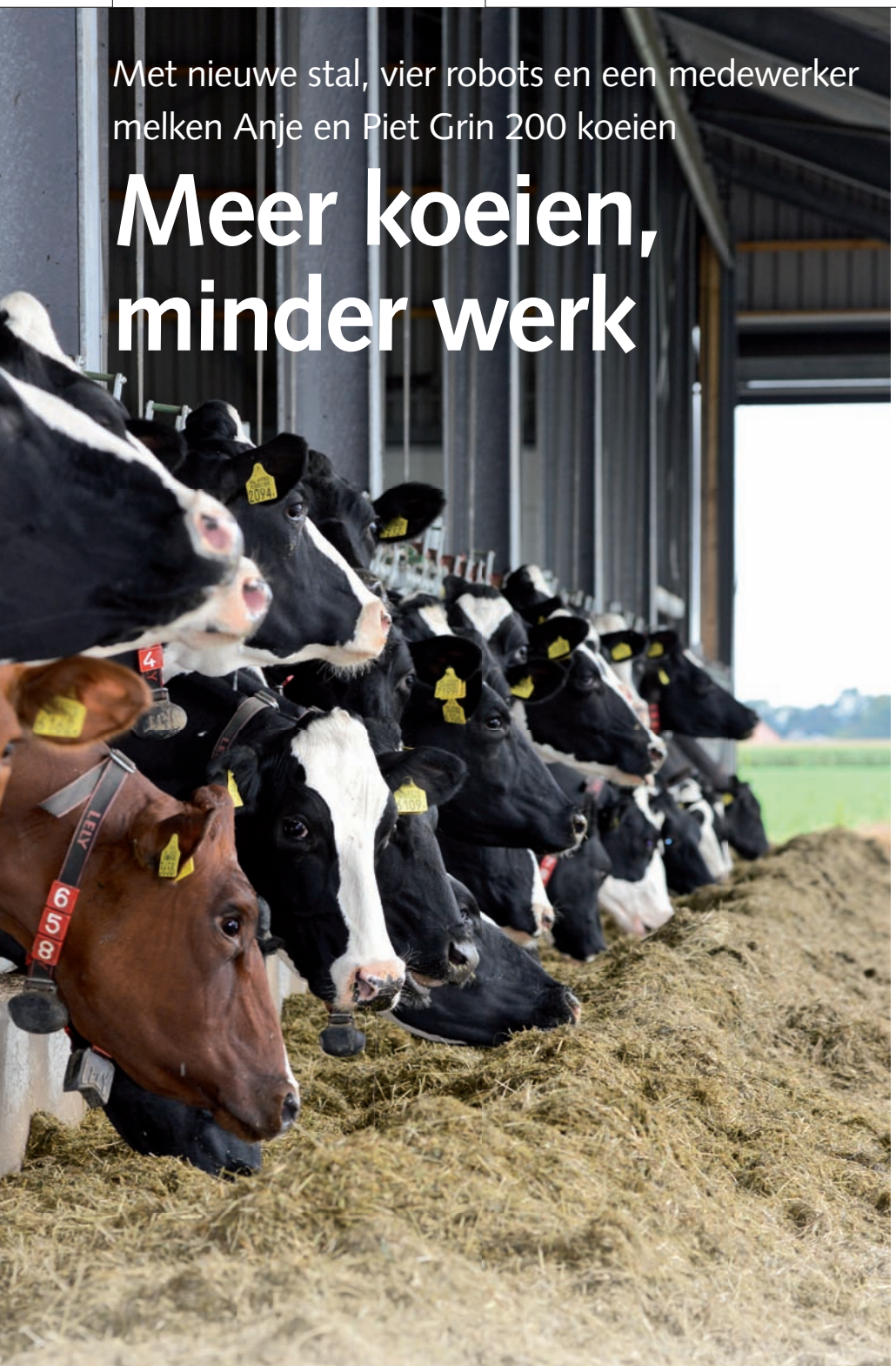
Met nieuwe stal, vier robots en een medewerker melken Anje en Piet Grin 200 koeien

Meer koeien, minder werk

Piet en Anje Grin uit Biddinghuizen werken sinds een jaar in hun nieuwe stal. 'Het was voor ons stoppen, minder koeien melken of nieuw bouwen met meer arbeidsgemak.' Automatisch melken, een medewerker en sensoren zorgen ervoor dat ze plezierig boeren. 'In onze oude stal met 120 koeien waren we crisismanagers, nu halen we ons pensioen met gemak.'

tekst **Alice Booij** videoimpressie **www.veeteelt.nl**

'Waarom investeren jullie nog zo fors en gaan jullie meer koeien melken?' Anje (54) en Piet (55) Grin kregen deze vraag de afgelopen tijd vaak gesteld. 'Zo vaak dat ik het gevoel had dat we ons moesten verantwoorden', vertelt Anje. 'We zijn gewoon nog te jong om te stoppen en beleven nog veel plezier aan de koeien.' Bovendien hebben ze met de bouw van hun nieuwe stal voor 300 melkkoeien een investering in de toekomst gedaan, geeft Piet aan. 'Als we het bedrijf ooit zouden willen verkopen, heeft het natuurlijk veel meer waarde wanneer het helemaal bij de tijd is.'
Dat ze nog geen opvolger hebben, speelde in de overweging van het echtpaar om te investeren in hun bedrijf geen rol. Van hun vijf kinderen zou misschien de jongste van twaalf jaar interesse hebben. 'Maar daar zijn we helemaal niet mee bezig', zegt Anje. 'Ze moet lekker zelf weten wat ze doet. We doen het voor onszelf.' Piet geeft aan dat ze tijdens hun carrière als melkveehouder ook serieus overwogen hebben om te gaan emigreren. 'We zijn telkens op zoek naar uitdagingen. Deze nieuwe stal was er zo één.'

Oude stal met problemen

Het nieuwe gebouw dat Piet en Anje in november 2012 in gebruik namen, is opgezet voor optimaal arbeidsgemak en koecomfort. 'In onze oude stal, gebouwd in 1974, molken we 120 koeien met twee robots, maar het liep niet goed, het was te bewerkelijk en de huisvesting was verouderd', herinnert Piet zich. 'Het punt was vooral dat de stal niet meer geschikt was voor het formaat koeien dat we hebben. Te krappe ruimtes zorgden voor klauw- en beenproblemen, waardoor het bezoek aan de robot te wensen overliet. Daarbij hadden we het rantsoen niet goed voor elkaar en zo kwamen we in een negatieve spiraal terecht. We brandden de koeien op.' Anje vult hem aan: 'We waren meer crisismanagers.'
Toen ze beiden rond de vijftig jaar waren, vroegen ze zich serieus af hoe ze verder zouden gaan boeren. 'Stoppen is ter sprake geweest', geeft Piet aan. 'Maar daarvoor vonden we onszelf nog te jong en we hadden echt nog wel zin om koeien te melken.' Ook het verkleinen van de veestapel was een optie. 'Zodat we het gemakkelijker zouden krijgen.' Maar dan zouden ze blijven werken in oude gebouwen die veel onderhoud zouden vragen en simpelweg niet meer pasten bij hun true type, een grote holsteinkoe. Uiteindelijk zocht het stel de aanval. Ze maakten een plan voor het uitbreiden van de veestapel, het bouwen van een

Piet en Anje Grin

De Kolhorner-fokkers melken sinds een jaar in een nieuwe stal met vier melkrobots. Het bedrijf is gegroeid naar 200 melkkoeien, met de mogelijkheid tot verder opschalen.

Aantal koeien:	**200**
Rollend jaargem.:	**11.157 4,01 3,42**
Hoeveelheid land:	**100 hectare, waarvan**
	20 hectare natuurland
Aantal tientonners:	**5**
Aantal honderdtonners:	**12**

nieuwe stal en het aantrekken van een fulltime medewerker. ‘Uiteindelijk sprak ons dat het meest aan en financieel was het ook een betere optie.’
Piet had al snel zijn droomstal op papier. ‘In eerste instantie wilden we weer “ouderwets” gaan melken,’ aldus de veehouder, ‘maar naarmate de plannen vorderden, zijn we toch weer bij de robot uitgekomen, ja hetzelfde merk. Het geeft zoveel flexibiliteit in arbeid. Dat wilden we niet meer missen. Bovendien hadden we vertrouwen in de verbeterde techniek en geleerd van de problemen uit de oude stal.’

Bsk vijf punten gestegen

De nieuwbouw werd tegen de oude stal aangebouwd die na een grondige renovatie dienstdoet als huisvesting voor jongvee en de droge koeien. De seperatieruimte en de ingestrooide ziekenbox staan in directe verbinding met de oude stal zodat het ‘verkeer’ van droge en pas gekalfde koeien gemakkelijk gaat. De vier robots staan daarvóór en erachter volgt een 0+6+0-rijige stal.
‘Ik had niet gedacht dat ruimte zo positief voor de koeien werkt’, vertelt Piet en laat de laatste mpr-controle zien. Vanaf het moment dat de koeien de nieuwe stal betraden, steeg de bsk van zo’n 45 dik over de 50. ‘Goede koeien kunnen zich meer ontplooien en de uitval ligt met 10 procent laag. We hebben vorig jaar zestig vaarzen erbij gekocht, daarvan lopen er nog 57.’
Het heeft alles te maken met de prima omstandigheden in de stal, die voorzien is van een dichte, geprofileerde vloer. ‘Vanwege die vloer kunnen jullie de stal honderd procent afschrijven’, beargumenteerde de accountant. ‘Klauwproblemen hebben we met deze vloer amper meer’, geeft Piet aan. Daarnaast is ook het ligbed van de koeien dik in orde. De diepstrooiselboxen zijn gevuld met dikke fractie die achter in de stal door de mestscheider gemaakt wordt. ‘Het betekent twee meter achteruitrijden, twee meter vooruit en dan rijden we zo de stal in’, vertelt Piet over het grote voordeel van de mestverwerking dicht bij de stal. ‘Zo heb je geen geknoei over het erf.’
De driehoekboxen met gekartelde schoftboom zorgen ervoor dat de koeien recht in de boxen gaan liggen en toch bewegingsvrijheid hebben. ‘Het enige nadeel van de driehoekboxen is dat er tussen de poten “ruggen” ontstaan van de gedroogde mest. Die moeten we eens per week lostrekken.’ Zwaar werk is dat niet, geeft Piet aan. De mest is door de grote ventilatie in de stal heel erg droog. Beide zijkanten van de stal zijn helemaal open en de dakgoothoogte van 4 meter stijgt naar 12 meter in de nok. Bij slecht weer kunnen de veehouders de stal bo-

De hoeveelheid ruimte per koe werkt positief op de productie en gezondheid

Wargo Super Maree (v. Superstition), een voorbeeldvaars voor de melkrobot

ven het voerhek dichtmaken met zeil. 'Zo houden we bewegingsvrijheid met de machines bij het overstek van 4 meter', vertelt Piet. 'Aan de andere kant van de stal groeit een elzenhaag om het slechte weer, zoals regen en veel wind, op een natuurlijke manier tegen te houden.'
De gezondheid van de koeien uit zich ook in een geometrisch tankcelgetal van 140.000 cellen per milliliter, een goede uitgangspositie om selectief droog te zetten? 'Dat hebben we in de oude stal wel geprobeerd, maar dat was geen succes', vertelt Piet. 'Het is vreselijk als een koe uierontsteking in de droogstand krijgt; voor die paar euro's zet ik liever droog met antibiotica.'

Bijzondere koefamilies

Met de komst van de nieuwe stal zijn Anje en Piet zich ook weer meer gaan bezighouden met de fokkerij. Het Kolhorner-prefix heeft in het verleden bekendheid gekregen met de Fronafamilie, die stieren als Kolhorner Elvis en Archie leverde. 'Ze doen het nog steeds goed in de stal, maar de genomische merkers van de koefamilie zijn niet hoog genoeg om foktechnisch interessant te zijn.'
Daarom kocht het stel dieren aan die de ki-interesse weer terugbrachten, zoals de roodbonte Danice, een hoornloze dochter van Lawn Boy uit Debutant Rae. Ook loopt er met Man O Mandochter Firefly familie van de stier Cricket in de stal. Piet en Anje wijzen vervolgens naar een Snowmandochter uit Giessen Cinderella 22 (v. Bolton) en Mercedes, een Guthriedochter uit de familie van Barbie. Beide worden als pink al veelvuldig gespoeld. 'Naast het verkopen van embryo's en stieren willen we zo ook de kwaliteit van de veestapel verbeteren door in het ondereind embryo's in te zetten,' vertelt Piet, die ongeveer de helft van zijn koeien insemineert met fokstieren: 'Woudhoeve Impuls onder andere, daar melken we goede vaarzen van.'
De andere helft zijn genoomstieren. 'Dat zijn vooral zonen van Snowman. De praktijk laat zien dat we vertrouwen in genomics kunnen hebben, alhoewel er altijd spreiding is en het sperma van deze stieren eigenlijk te duur is. Het blijven tenslotte proefstieren.' De Grins fokken op koeien met maat en capaciteit. 'We zijn op zoek naar een ruime koe, die 60 liter melk productie met haar lijf en uier kan waarmaken.' Voor de tochtdetectie roemen ze de activiteitsmeting. 'Bij deze omvang kun je niet meer zonder. We insemineren er blind op.'
Een van de jongste talenten die Piet en Anje speciaal aanwijzen, is Wargo Super Maree, een pas gekalfde Superstitiondochter uit Wargo-Acres Bolton Maree. 'Die Boltonkoe hebben we zelf in Amerika gezien, indrukwekkend. Ze kalfde voor de eerste keer op een jaar en acht maanden, haar volle zuster kalfde op een jaar en zeven maanden, ze gaven als vaars dik 40 liter melk en groeiden ook nog uit tot excellente koeien. Dat soort koeien willen wij ook', vertelt Piet, die drie Superstitionvaarskalveren kreeg.
Maree is daarvan de eerste melkgevende en voorspeld is op 9500 kg melk met 3,95% vet en 3,45% eiwit. 'Je ziet aan haar uier niet dat ze 42 tot 43 kilo melk per dag geeft, daar houden we van', vertelt Piet, die eraan toevoegt dat Maree ook nog eens een ideale robotkoe is. 'Je helpt ze na het kalven twee keer in de robot en daarna zie je ze nooit meer.' 'Goede koeien zijn voor ons onzichtbare koeien', vult Anje aan.

Meer oog voor gedrag

Vanuit het kantoor boven de robots zijn alle koeien in de stal prachtig te zien. 'We zitten hier regelmatig te kijken', vertelt Anje. 'Hoe langer je kijkt, hoe meer je ziet.' Ze wijst op een koe die in de krachtvoerbox staat. 'In de box staat een koe iets hoger, ze kijkt van daaruit naar de robot en als die leeg is, neemt ze een sprintje ernaartoe.' Anje heeft het nog niet gezegd of een koe laat precies zien wat ze bedoelt. 'Twee koeien hebben we vandaag moeten ophalen voor de robot, meer niet', merkt Piet op. 'En kijk daar links, daar staat de vaarzengroep. Vaarzen staan altijd met tussenruimte aan het voerhek, bij de koeien zie je juist dat ze aan het voerhek dicht tegen elkaar aan staan.' Anja vult hem aan: 'We zien gedrag dat we anders nooit zagen. We hadden er te weinig oog voor of misschien ook gewoon te weinig tijd.' |